

Drents - Friese

Woud route

43 kilometer

ANWB bewegwijzerd

In 1994 kreeg het grote natuurgebied tussen de plaatsten Diever, Vledder, Appelscha en Smilde de status van *Nationaal Park Drents – Friese Woud in oprichting*. Een erkenning dat ruim 6100 ha in dit deel van Drenthe en Friesland bestaat uit een bos en heide gebied met bijzondere landschappelijke waarden. Tegenwoordig is het gebied ten noorden van Diever bosrijk, maar tot halverwege de 19^e eeuw werd het gekenmerkt door uitgestrekte heidevelden.

Bepalend voor de inrichting van het landschap rond Doldersum was de rol van de in 1818 opgerichte *Maatschappij van Weldadigheid*. Het doel van de maatschappij was de armen en verpauperden uit de steden een beter bestaan te geven door ze om te scholen tot boer. In 1821 kocht de Maatschappij van Weldadigheid grote gebieden van de dorpsgemeenschap Doldersum en stichtte meerdere landbouwkolonies. Tegenwoordig richt de maatschappij zich op het beheer van de bezittingen.

Waar u langs komt:

Het middelpunt van de brink te **Diever** is de hervormde kerk. De kerk is gedeeltelijk van turfsteen (12^e eeuw) en gedeeltelijk uit baksteen (14^e eeuw) opgetrokken. Op de brink staat ook het uit 1604 daterende voormalige *Schulthuis*, waarin een oudheidskamer is ondergebracht (open mei-september, maandag-zaterdag). In de samenleving van het toenmalige Drents platteland vervulde de schout of schulte een belangrijke functie. In feite was hij de burgemeester, kantonrechter, notaris en deurwaarder tegelijk.

Goed beschouwd is **Wapse** niet in één dorp, maar vijf aparte buurtschappen. Ze liggen rond de centraal gelegen gemeenschappelijke binnenes. Het *Doldersummerveld* is een reservaat van de stichting Het Drentse Landschap. Dit overwegend open, vlakke en vochtige heidereservaat ligt op een flank van het beekdal van de Vledder en Wapserveense Aa. Het vormt één van de zeldzame representanten van het vochtigheidstype met veel plantensoorten en een rijke broedvogelpopulatie.

Aan het Doldersummerveld grenst het *Boschoord*. Dit bos is aangeplant door de Maatschappij van Weldadigheid. Aan het begin van de 19e eeuw kocht de Maatschappij grote stukken heideveld en woeste grond aan, om ze door armen en verpauperden te laten ontginnen. De gedachte hierachter was deze mensen om te scholen tot boer en ze daardoor een middel van bestaan te verschaffen. Van de 1320 ha die de Maatschappij aankocht is 800 ha bos en 520 ha cultuurgrond.

De geschiedenis van **Zorgvliet** is eveneens nauw verweven met die van de Maatschappij van Weldadigheid. Links naast de r.k. Kerk staan vier witte woningen. Zij vormen het restant van het Landbouwkundig Instituut dat de Maatschappij daar in 1832 vestigde. Het was de bedoeling

hier ambtenaren op te leiden voor leidinggevende functies binnen de Maatschappij. Op de plaats van de huidige kerk stond een boerderij. Uit de opbrengst van deze boerderij moesten de kosten van de school worden betaald. Zorgvliet en het nabijgelegen Wateren zijn nu belangrijke toeristische trekpleisters. In Wateren is het *natuurmuseum Het Drents – Friese Woud* gevestigd. (maart – oktober, 10.00-17.30 uur, november – februari op afspraak). In boswachterij Appelscha ligt het *Aekingerzand* (kale duinen). Hier staat u op een 10 m hoge uitkijktoren van waaruit u een mooi uitzicht hebt over het Drents – Friese Woud. De uitkijktoren is te vinden aan de rodepaaitsroute die rond het Aekingerzand loopt. Midden in de zandverstuivingen

en uitgestrekte bossen van Appelscha ligt miniatuurpark Appelscha (Boerenstreek 7,28 maart, 26 oktober, 9.30-17.00uur; juni, juli, augustus tot 18.00 uur). Hier ziet u diverse landschappen van 3 noordelijke provincies; zoals de Hondsrug, veenkoloniën, esdorpen, bosgebieden, waddeneilanden en de Friese meren. Het grootste deel van de huidige Boswachterij Smilde was eens een uitgestrekt gebied van 'woeste' gronden. Het bos heeft de grootste soortenrijkheid van zoogdieren en roofvogels van Drenthe.